

శ్రీః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

కవితార్కికసింహ సర్వతంత్రస్వతంత్ర
శ్రీమద్వేదాంతదేశిక విరచితం మహాకావ్యం

॥ యాదవాభ్యుదయః ॥

॥ చతుర్వింశః సర్గః ॥

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజమహాదేశికన్

His Holiness *śrīmad āṇḍavan* of *śrīraṅgam*

*This was typeset using skt, L^AT_EX, Itrans, and the **Tikanna** font.

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ యాదవాభ్యుదయః ॥

॥ చతుర్వింశః సర్గః ॥

అథ నిజవిభవాదజాతశత్రౌ

ప్రశమితశత్రుబలే నివేశ్య భూమిం |

పరిచరణఫలం ప్రభుః ప్రయచ్ఛన్

అమితగుణాభిరరంస్త వల్లభాభిః ॥ 24.1 ॥

క్రతువిధినియతోఽప్యకర్మవశ్యః

పరిచితకామరసోఽపి వీతరాగః |

నగరవసతిరప్యశేషవాసః

కథమివ కేన విభుః స వర్ణనీయః ॥ 24.2 ॥

అనుగమితమిదం స్వదారరక్షాం

అనఘమనోభవతంత్ర మాననీయం |

నిరుపధికరసస్య నేతురాసీత్

న్యపతిమహార్షిభిరంచితం చరిత్రం ॥ 24.3 ॥

శ్రుతిశతమహితే పదే పరస్మిన్

సితజలధౌ రవిమండలే చ సిద్ధాం |

బహుమతిమతిశయ్య సా బభాసే

నరకరిపో రవరోధభూమిరగ్రా్య ॥ 24.4 ॥

నిధిగణముఖవాంతనిష్కరాశిః

ప్రచితగుణా మణిభిః స్యమంతకాద్యైః |

ప్రముదితమహిషీగణేన చక్రే
యదునగరీ విభునా నివాసభూమిః || 24.5 ||

అవికలవిభవస్య విశ్వమూర్తేః
అధివసనం యదువీరరాజధాన్యాం |
అనుదినమనపాయినీం ప్రతిష్ఠాం
అభిలషతామనుచింతనీయమాసీత్ || 24.6 ||

సహ మునిభిరుపాస్త ధర్మమాద్యం
వ్యవహారణాని దదర్శ వేదవిద్భిః |
అరమత చ వధూజనైర్యథార్హం
బహుతనురక్రమతో విచిత్రశక్తిః || 24.7 ||

అపి యుగపదవాప్తనైకదేహైః
ఉపనతయోగబలైః స్వకర్మనిష్ఠైః |
ధృతబహువపుషా జగద్విధాత్రా
జితకరణేన తు భుజ్యతే తదర్థః || 24.8 ||

యదుపతిరధిరూఢచంద్రశాలః
సహ దయితాభిరనన్యమానసాభిః |
జలనిధిమభితః ప్రదర్శయంతాః
నిజమివ ధామ నివేదయాంబభూవ || 24.9 ||

నిజపదమనపాయమాశ్రితానాం
ప్రభురపవర్గదశామివ ప్రయచ్ఛ |
అమితబహుగుణామనన్యలభ్యాం
అతనుత కామపి సంపదం ప్రియాణాం || 24.10 ||

స్వయముదవసితే స్వవాసధన్యే
త్రిషు భువనేషు సమామివాద్భుతానాం |

అతనుత సమవాయమాత్మయోగాత్
అతిశయినీమథవా విభుః సమృద్ధిం || 24.11 ||

విధినదనముఖేష్వదృష్టపూర్వాం
ప్రథితపరస్పరసమ్మతిం సమృద్ధిం |
యదుపతిదయితాగృహేషు పశ్యన్
ముదమభజద్భువి నారదో మునీంద్రః || 24.12 ||

లలితరుచిషు కల్పవృక్షపోతైః
ఉపవనరాజిషు తస్య సంచరిష్టోః |
అదధురవయవైర్ముదం మురారేః
అనుకృతపుష్పఫలాదికైస్తరుణ్యః || 24.13 ||

అధిగతకుసుమాపచాయలీలః
ప్రమదవనాని విభూషయన్ స్వధామ్నా |
ప్రజనితమదనో మనస్వినీభిః
గుణసురభిః సురభిః స్వయం స మేనే || 24.14 ||

పరిపణమివ మన్మథోత్సవనాం
ప్రథమవికస్వరపద్మదర్శనీయం |
అనుదీతబహువిభ్రమం వధూనాం
అభినవయౌవనమన్వభుంక్త నాథః || 24.15 ||

అమృతమయపయః పరిప్లుతానాం
విషమగుణేషు విహారవాపికానాం |
కమలకువలయాదిషు ప్రియాణాం
ముఖనయనస్మితకాంతిమభ్యనందత్ || 24.16 ||

అవితథమహిమా నిజప్రసాదాత్
అనఘమనోరథతోషితాసు తాసు |

స్వపరిజనతయా సురైర్నియుక్తాః
నిరదిశదస్సరసో నిదేశభాజః || 24.17 ||

బహిరుపనగరం బలాని దృష్ట్వా
సహ యదుభిః సమయే నివర్తమానం |
దదృశురథిగవాక్షమేకచిత్తాః
రథతురగాదిషు రామపశ్చిమం తం || 24.18 ||

విధివదనువిధాయ దేవయాత్రాం
ప్రతిపురపీఠిపరిక్రమేణ దృశ్యం |
పతిమనుదదృశుస్తమేవ దూరాత్
అచరమదేవమనన్యదేవతాస్తాః || 24.19 ||

బహువిధముపహారజాతమగ్ర్యం
సురపతిభిః స్వయమాహృతం ముకుందః |
అపి గగనచరైరదృష్టపూర్వం
సమమవరోధజనస్య సంవిభేజే || 24.20 ||

ఉపచితశిఖరే వదాన్యరత్నైః
ఉచితగుహాశ్రితహంసతూలతల్పే |
బహురివ స బభౌ విహారశైలే
ప్రతిమణిభిత్తివిభక్తచారుబింబః || 24.21 ||

యుగపదఖిలమాదరేణ సాక్షాత్
యువతిజనస్య నిదర్శయన్ ముకుందః |
అసకృదుపగమయ్య చిత్రశాలాః
అనఘసమాధిదశామివాత తాన || 24.22 ||

అనితరమనసాం స్వవల్లభానాం
నరకజితా నిరపాయవైభవేన |

భవభయవినివారిణీ స్వభక్తిః
 లలితవిహారముఖేన లంభితాఽభూత్ || 24.23 ||

ప్రముదితవిబుధాహృతప్రక్లష్టైః
 కనకసరోజవనైరలంకృతానాం |
 అతిశయమవరోధదీర్ఘకాణాం
 అధిసురసింధు సమీక్షితం నిదధౌః || 24.24 ||

విహారతి వనితాజనే తదీయైః
 అపలపితామవలోకనప్రభావైః |
 పునరపి హరినీలరత్నభాసా
 దధురసితో త్వలసంపదం సరస్యః || 24.25 ||

స్థిరధృతివధిరోప్య రత్నడోలాం
 గుణఘటితామివ మాధవః స్వమాయాం |
 అగమయత గతాగతాన్యభీక్షం
 సుకృతజషః స్వయమంగనాః స్వతంత్రః || 24.26 ||

రుచిరకనకశృంగవక్త్రవాంతైః
 ప్రతి తను కుంకుమవారిభిః ప్రసించన్ |
 అజనయదనురాగయోగమంతః
 బహిరపి తోయవిహారతో వధూనాం || 24.27 ||

నవమణిపరికల్పితేషు నాథః
 కమలవనాంతరకేలిమందిరేషు |
 శ్రియ ఇవ సుదృశో గృహీతపద్మాః
 హృది నిదధే పురుషోత్తమః ప్రతీ తః || 24.28 ||

దిశి దిశి మకరందవర్షదిగ్ధాం
 వివిధపరాగవిభక్తచూర్ణచిత్రాం |

భువమభజత సాకమంగనాభిః

పులకితదృష్టిషు పుష్పమండపేషు || 24.29 ||

అనువిహితమహోత్సవో యథార్థం

వితరణతోషితవందిబంధువర్గః |

పరిణయనవిధిం లతావధూనాం

అతనుత చూతవరైః ప్రియార్పితానాం || 24.30 ||

సుతబహుమతభాగినాం శుకానాం

ఉపహృతదివ్యరసోపభోగభాజాం |

శ్రుతిమధురగిరాం స్వశిక్షితానాం

అతిశయసిద్ధిమదర్శయత్ ప్రియాభ్యః || 24.31 ||

అనుకృతనిజశక్తిభిః ప్రియాభిః

సహ గుణబంధవిభక్తసన్నివేశైః |

ముహురిహ నిపతద్భిరుత్పతద్భిః

కరణవశైరివ కందుకైరదీవ్యత్ || 24.32 ||

నిజయువతిషు యద్యపి త్రిధామా

నయనపిధానవిహారమాజహార |

న తదనుచరితం తథాఽపి తాభిః

త్రిభువనదృష్టినిరోధశంకినీభిః || 24.33 ||

శ్రుతివిహితమవంధ్యయన్ స్వధర్మం

ప్రతిదినమన్యపరో యదా బభూవ |

తదుపచరణతస్తదాఽపి తాసాం

సమజనయత్ ప్రియభోగమేవ కాలః || 24.34 ||

మణిపరువకమంజులస్తనీభిః

మధుసమయాపగమే వరాంగనాభిః |

సితమణివిహితాఽ స యంత్రధారా-

వ్యతికరశితలితానభుంక్త సౌధాఽ ॥ 24.35 ॥

స్ఫటికసదనదీప్తిదత్తహస్తాం

మురభిదసేవత సాదరం సదారః।

అపజలదనిశోదితస్య శోభాం

హాలధరకాంతిభృతస్తుషారభాసః ॥ 24.36 ॥

అగురుభిరసిత్తైరనూరుగౌరైః

నవఘ్నుస్పృణైరపి నిర్వివేశ నాథః।

హిమఋతుమవరోధసుందరీణాం

స్తనపరిరంభసమర్పితైర్విలిప్తః ॥ 24.37 ॥

అనలశకటికాభిరప్యజయ్యం

శిశిరసమీరణమంజసా జిగాయ।

అవిరలపరిరంభలంభనీయైః

స్తనకలశోష్మభిరాత్మవల్లభానాం ॥ 24.38 ॥

ఉపనిషదుపదేశసాభిలాషైః

ఉపచరితో మునిభిః సనందనాద్యైః।

రతిపతిసమయస్థితో వధూనాం

లలితకలాగమదేశికో బభూవ ॥ 24.39 ॥

కలమధురగిరాం కలాప్రసంగాత్

అతిమదనోపనిషత్ పరం రహస్యం।

ప్రియహితరుచిరాక్షరం ప్రియాణాం

శ్రుతిషు చకార శిఖామణిః శ్రుతీనాం ॥ 24.40 ॥

నిరుపధికనిజప్రభావగర్భం

పరిషది విశ్వపతిః ప్రియాసహాయః।

కిమపి నిశమయాంబభూవ గీతం
ప్రముదితకిన్నరదంపతిప్రయుక్తం || 24.41 ||

మృదుకరతలలీలయా మృదంగాన్
అసమయనర్తి తనీలకంఠయాథాన్ |
ధ్వనయతి దయితే విడూరభూమేః
శ్రియమివ తాః పులకోద్ధమైరపుష్యన్ || 24.42 ||

కరకమలపరిగ్రహేణ ధన్యం
వరతనుసంసది వాదయన్ విపంచీం |
అవిదితగమనాయ గాయకైః సైవైః
ఉపరతగీతిభిరున్ముఖైః సిషేవే || 24.43 ||

శ్రుతిమధుసుభగైరదీనహృద్యైః
శ్రుతఘననాదశిఖండినీగణశ్రిః |
మధురిపువనితాజనః సమాజే
ధ్వనిభిరమాద్యత దివ్యదుందుభీనాం || 24.44 ||

సలలితకరణాంగహారహృద్యం
సహ దయితాభిరుదారదివ్యనాట్యం |
అనుదినమనిమేషదర్శనీయం
జితమధురస్పరసాం దదర్శ నృత్యం || 24.45 ||

అభినయమభినంద్య నర్తకీనాం
స్వయముపదిష్టమలంఘితోపదేశం |
పునరపి ముదితస్తమేవ యుంజన్
అవిదితపూర్వమివాదరాదపశ్యత్ || 24.46 ||

ప్రతియువతిగృహీతనైకరూపః
ప్రణయవతీభిరనన్య ఇత్యుపేతః |

అపహృతమణిపాదుకః కయాచిత్
పదమపి గంతుమశక్నువన్నివాసీత్ || 24.47 ||

అనవహితతయా సఖీసమక్షం
ద్రుతముపహూయ సమాఖ్యయేతరస్యాః |
ముషితమనసమద్భుతైర్విలాసైః
ఇదమపి నామ తవేత్యువాచ ముగ్ధాం || 24.48 ||

సముచితదినలంఘనం సపత్న్యః
పరిపణితం స్వయమభ్యుపేత్య నాథః |
స్మృతమధురముఖో జితః కయాచిత్
వివశ ఇవాక్షవిహారతో బభూవ || 24.49 ||

అనుగతనిజబింబమేనమన్యా
మణిముకురస్థమవేక్ష్య మందహాసం |
న ఖలు తదవలోకనాయ పశ్చాత్
వ్యతనుత సాచివిధిం తదేకతృప్తా || 24.50 ||

పులకిని కుచకుట్మలే పరస్యాః
కథమపి సాధ్వసకంపితాగ్రహస్తః |
స్థిరచరజగదేకదివ్యశిల్పీ
విషమతమం విలిలేఖ పత్రభంగం || 24.51 ||

మృదుసురభిసుజాతబంధురాభిః
ప్రణిదధదగ్రనిబద్ధపంకజాభిః |
ముహురసితదృశాం స్వకంఠయోగ్యాం
భుజలతికామమిమీత మాలికాభిః || 24.52 ||

అభజత స చ తాశ్చ దూతికానాం
అమృతపరిప్లుతభేషజాయమానైః |

ప్రతిదినమిదమాదిమం ప్రమోదం
ప్రణయవిరోధసితాసితైర్వచోభిః || 24.53 ||

నిజపదపరిచార కాంక్షిణీభిః
కతిషు భవేషు సమర్చితాంఘ్రిపద్యః |
ప్రతివిధిమభజత్ ప్రసాధికావత్
ప్రియపరికర్మవిధానతః స తాసాం || 24.54 ||

నిజసముదయసంభవైర్పిశాయాం
ప్రణయపయోనిధివీచికావినర్పైః |
ప్రణతిభిరివ విభ్రమైః ప్రియాణాం
బహుమతిభేదమవాప యాదవేందుః || 24.55 ||

శరదుపగమశోధితా ఇవాపః
తుహినకరోదయనిర్మలా ఇవాశాః |
మురభిదుపగమప్రశాంతఖేదాః
ప్రతియయురున్మనస్తమాయతాక్ష్యః || 24.56 ||

అమృతమయమివోదధిం తముచ్చైః
అనుసఖి లోచనశుక్తిభిః పిబంత్యః |
అవశనియతచిత్తవృత్తిమేకాం
అదధురదృష్టపరస్పరామవస్థాం || 24.57 ||

స్మరజనకతనుః స్వదర్శినీనాం
నను విరహాః సుదృశాం నిమేష ఏవ |
ఇతి కిల విగణయ్య విశ్వకర్తా
నియతమకల్పయదస్పరస్తవమాసాం || 24.58 ||

అనుచరబహుమానమాప్తుకామైః
అవసరవిద్భిరనుస్మృతా త్మరక్షైః |

అనుదినముపనీతమాదితేయైః

అమృతమపాయయత ప్రయాః ప్రతీతః || 24.59 ||

ప్రియవచనశతైరుదారవాదీ

రహసి మనః శ్రుతిరంజకైర్విచిత్రైః |

ముఖకమలమధూపమైః ప్రకామం

మదముదితా ఇవ మానినీరకార్షీత్ || 24.60 ||

అతిశయితగుణైః ప్రయోపభోగాత్

వసనవిభూషణమాలికాదిభిస్తాః |

ముదమధికతమాం దధుస్తరుణ్యః

ప్రణయరసో హి రసప్రకర్షహేతుః || 24.61 ||

అభిలషనమనస్క్రియాతిపాతి-

న్యనుబుభుజే యదుపుంగవేన తాసాం |

అతిశయమితరేతరం ప్రయచ్ఛ-

ంత్యభినవయౌ వనసంపదప్రకంప్యా || 24.62 ||

అజనిషత కుతో ను భాగధేయాత్

త్రిభువనమంగలదీపికాః శుభాంగ్యః |

యదుపతినహధర్మచారిణీభిః

సుఖమనఘం భువి యాభిరన్వభావి || 24.63 ||

అధిభుజగపతి శ్రియోపభుక్తం

యుగపరిపాకవిహారిణం యువానం |

నరపతిబహుమానతో నతాంగ్యః

సులభమివాన్వభవన్ స్వతల్పభాజం || 24.64 ||

శకయువతికపోలపాండరాభైః
 శశిశకలైరివ నాగవల్లిపత్తైః |
 స్మరసుభటయశోనిభైరనందత్
 యువతి జనోపహృతైస్తదర్పితైస్తాః || 24.65 ||

జగదుపజననాదిజాతభూమ్నః
 క ఇవ వధూజనమోహనో విహారః |
 కథమివ స కుతశ్చ కీర్తనీయః
 ప్రథితమనోభవతంత్రపారదృశ్వా || 24.66 ||

యతిభిరనుబుభూషితః స తాభిః
 యదుపతిరద్భుతరూపవేషశీలః |
 నిరుపధికరసామృతౌఘసింధుః
 సతతమపూర్వమపూర్వమన్వభావి || 24.67 ||

హరిపరిచరణేన తోషితానాం
 హరిణదృశాం విభవం విభావయంతః |
 అపజహసురవాప్తసంయమాః స్వాన్
 అపరిమితానణిమాదిసిద్ధిభేదాః || 24.68 ||

సరిత ఇవ మృగీదృశస్తమేకం
 మహితగుణౌఘమహోదధిం భజంత్యః |
 అబిభరురనపాయమైకరస్యం
 మునిగణితశ్చ స ఏవ ముక్తభోగః || 24.69 ||

అనుభవరసతో జగత్ప్రసూతేః
 అపచితసుప్తిసుషుప్తినంభవాస్తాః |
 వితమసి విషయే స్థితా ఇవాసన్
 విరతివిహీనవిహారజాగరేణ || 24.70 ||

ప్రతిదినమితరేతరానుగుణ్యాత్
 ప్రచితమయోగవియోగసంప్రయోగైః |
 రసమధికమవాపురాయతాక్ష్యః
 ప్రణయిని శార్ంగిణి భాగధేయభూమ్నా || 24.71 ||

రవిరుచిరమణిప్రదీపకేషు
 స్ఫురదసితాగురుధూమధూపితేషు |
 సహ యువతిగణైః క్షణోపమేయాం
 అనయత వాసగృహేషు వాసతేయాం || 24.72 ||

పులకితవపుషాం సవేపధూనాం
 ఘనరసభావితధర్మబిందుభాజాం |
 శ్లథమివ సుదృశామముష్టిమేయం
 చికురమగుంభయదద్భుతం చిరేణ || 24.73 ||

స్వవధూరవధూతభౌమభావాః
 స్వదమానాః స్వయమాత్మనైవ తృప్తాః |
 అనుభూయ న తృప్యతి స్మ నాథః
 తమపి ప్రేమవిలీనచేతసస్తాః || 24.74 ||

చపలప్రతికూలతీక్ష్ణరూక్షాః
 స్త్రియ ఇత్యాగమిక్నేర్నిదర్శితార్థః |
 ప్రథితో యదువీరవల్లభాభిః
 పరివాదోఽయమపాకృతః పృథివ్యాం || 24.75 ||

శరణాగతసర్వపాపమోక్షే
 కృతసంకల్పమిహానుభూయ కృష్ణం |
 పరితోఽపి తథావిధానుభూతిః
 స్మరలబ్ధా ప్రతిలంభితా ప్రియాభిః || 24.76 ||

అనఘామనపాయభక్తిరూపాం
 అనుభూతిం యదువీరవల్లభానాం।
 అనుకర్తుమపి ప్రవర్తమానైః
 అవశైరేవ సమాహితైరభావి ॥ 24.77 ॥

ఉదధౌ బహవో రమా బభూవుః
 యది వైక్లవ గృహీతనైకరూపా।
 ఇతి నామ విమర్శమాదధానాః
 దయితాః ప్రేక్ష్య ననంద దేవవంద్యః ॥ 24.78 ॥

అజితస్య విశాలతుంగభూమ్నా
 భుజమధ్యేన పయోధరైశ్చ తాసాం।
 ఇతరేతరసంవృత త్వమాసీత్
 పరిరంభే పరితో మిథః సమత్వం ॥ 24.79 ॥

పరిహాసకుతూహలీ ప్రియాణాం
 విహితద్యూతవిహారకౌతుకానాం।
 ఉభయత్ర జయం జగాద పృష్ఠః
 కితవస్థేయపదే నివేశితః స ॥ 24.80 ॥

స్వయమాదికవిః ప్రకల్పితాభిః
 ప్రణయోల్లంఘనరౌక్ష్యముత్తితీర్షుః।
 ప్రహసన్ బహుశః ప్రహేలికాభిః
 మతిమౌఢ్యం విదధే మనస్విసీనాం ॥ 24.81 ॥

ఏకీభవద్భిరయుతైరపి మన్మథానాం
 యత్కాంతిబిందు పృషతానుకృతిర్న శక్యా।
 సంప్రేక్ష్య తం యదుపతిం యమినోఽపి నూనం
 స్త్రీభావమేవ మనసా బిభరాంబభూవుః ॥ 24.82 ॥

కృష్ణానుభూతివిభవేన కృతార్థభావాః
 తద్వల్లభాస్త్రదశమాతృతయా చకాసుః |
 యత్పాదపంకజపరాగజషాం శశంసుః
 జన్మాదుభృతం జగతి గుల్మలతాదికానాం || 24.83 ||

శ్యామో బభూవ కిమసౌ సుదృశాం కటాక్షైః
 శ్యామాస్తదన్వయవశాదథవా తరుణ్యః |
 తాభిః కిమస్య వవృధే మహిమా మహీయాన్
 తాసామనేన యది వేతి బుధైః శశంకే || 24.84 ||

అగ్రామ్యమేవ పరిహాసరసం వితేనే
 నాశ్లీలమాహా న మృషా న చ మర్మభేదీ |
 ధర్మావిరుద్ధవిభవోచితకామకామః
 స్త్రీణాం వరేణ బుభుజే వరదో వరస్త్రీః || 24.85 ||

తారాభిరిందురివ భానురివ ప్రభాభిః
 యుక్తో వశాభిరివ వారణయూథనాథః |
 విద్యాభిరాత్మవిదివాభ్యధికం విరేజే
 యోగేశ్వరో యువతిభిః సహ మోదమానః || 24.86 ||

పాయం పాయం ప్రేయసః కాంతిమాధ్వీం
 మాద్యంతీభిర్మంజులాలాపినీభిః |
 ప్రత్యేకోక్తిశ్లాఘనప్రీణితాభిః
 ప్రాయో భోగాః పర్యవాహ్యంత తాభిః || 24.87 ||

కరణవ్యపాయసమయే పునర్భవం
 వినివర్త్య శాశ్వతసుఖం ప్రదాస్యతా |
 స్వపదానుభూతిరుదపాది తాదృశీ
 సుదృశాం స్వసమ్మతిభృతాం గదాభృతాం || 24.88 ||

తద్గతేన మనసా వివశానాం
 తన్మయీకృతధియామివ తాసాం |
 అప్రలుప్తరహసామభజేతాం
 స్వప్నజాగరదశే న విశేషం || 24.89 ||

శ్రియమనపాయినీం వసుమతీమివ దత్తకరాం
 సహ మహిషీగణేన విభురేక ఇవానుభవన్ |
 యదుభిరనంత తార్ష్యప్యతనేశనిభైః సహితో
 నిజపదమస్మరన్నిహ నివాసమరోచయత || 24.90 ||

ఉపచితచిత్రధర్మ ముపశాంతవిపక్షభయం
 ముదితవధూజనః స ముఖరం నిగమధ్వనిభిః |
 బహువిధరత్నశాలి బహుమాన్యసమగ్రగుణం
 వలయసమం భుజస్య వసుధావలయం బుభుజే || 24.91 ||

అనితరజనలభ్యాం ప్రీతిమానేదుషిభిః
 సుచిరమనుబభూవే స్వర్గమోక్షాతిశాయీ |
 నిరుపధికరసాబ్ధిం నిర్విశంతీభిరాద్యః
 కులయువతిభిరిత్థం కోఽపి శృంగారభూమా || 24.92 ||

సహజబలసమేతః శక్రపూర్వైరజయ్యః
 సముదితవిషమాస్త్రస్తాదృశానందహేతుః |
 అవిదితరచనేన స్వేన పార్థాయ గీతః
 స్వయమజని స కామః కోఽపి ధర్మావిరుద్ధః || 24.93 ||

స్వపదనలినభాజాం స్వర్గమోక్షౌ యథార్హం
 కరణవిగమకాలే కల్పయిష్యన్ క్రమేణ |
 మధురిపురిహ నూనం మందపుణ్యైరలభ్యౌ
 సమతనుత విహార్హైస్తావుభౌ సంప్రయుక్తౌ || 24.94 ||

నారీదృష్ట్యా నియమితథియో నాకనాథేశ్వరత్వం
 సంభోగే చ ప్రవణమనసః శాశ్వతం బ్రహ్మచర్యం |
 అత్రైకస్యాం పురి నివసతః సర్వలోకాధికత్వం
 నిధ్యాయంతస్త్వరితమతరన్ దుస్తరాం తస్య మాయాం || 24.95 ||

ఆసీదేవం పరిణతమధిద్వారకం ద్వాపరాంతే
 వ్యాసప్రఖ్యావిభజనభవద్వేదశాఖోపమానాం |
 చింతా తీతం యదుపతిమనఃప్రీతిచింతామణీనాం
 ఏకం తాసాం భవరసభుజాం భాగ్యమేకాతపత్రం || 24.96 ||

గురుభిరనఘచిత్తైరాహితోదారభూమా
 సురభితరసమేతత్సూన్యతం వేంకటేశః |
 వ్యతనుత యదువీరప్రీతిమిచ్ఛన్ ప్రభూతాం
 కవికథకమృగేంద్రః క్షేమదం కావ్యరత్నం || 24.97 ||

|| ఇతి కవితార్కకసింహస్య సర్వతంత్రస్వతంత్రస్య శ్రీమద్వేంకటనాథస్య
 వేదాంతాచార్యస్య
 కృతిషు యాదవాభ్యుదయే మాహాకావ్యే చతుర్వింశః సర్గః ||